

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/102/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100163
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:0824100163.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: V. N., nar. XX. W. XXXX, bytom v M.F., J. H. Č.. XXX/XX, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o žalobe na obnovu konania, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici z 26. júna 2024, č. k. 27Sa/2/2024-8, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

1. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) napadnutým uznesením z 26. júna 2024, č. k. 27Sa/2/2024-8 postupom podľa § 483 ods. 1 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu na obnovu konania, ktorou sa žalobca domáhal obnovy konania ďalej cit.: „ (...) vo veci právoplatného uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 29Sa/7/2022-13 zo dňa 2.2.2023, ktorým súd odmietol moju správnu žalobu vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 4.10.2022 (...)“

2. Správny súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žaloba na obnovu konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, pričom SSP v § 472 taxatívne vymedzuje dôvody, pre ktoré možno žalobou na obnovu konania napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu. Konkrétne ide o dôvody, ak bolo rozhodnuté v neprospech účastníka konania v dôsledku trestného činu sudcu, iného účastníka konania alebo osoby zúčastnenej na konaní, Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím správneho súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným zadosťučinením, rozhodnutie správneho súdu je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre účastníkov konania záväzné. Dospel k záveru, že na strane žalobcu žiaden z týchto dôvodov nebol daný, ani sám žalobca taký dôvod nepreukázal, z ktorého dôvodu potom žalobu na obnovu konania ako neprípustnú podľa § 483 ods. 1 písm. e/ SSP odmietol.

3. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak žaloba bola odmietnutá.

II.

4. Žalobca proti uzneseniu správneho súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

5. Namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP) a tiež, že podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 písm. j/ SSP).

6. Konkrétne namietal, že správny súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, čo možno považovať za porušenie základných ľudských práv podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež článku 46 ods. 2 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo porušené právo na spravodlivé verejné súdne konanie, nebol riadne vypočutý, nemohol sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Ďalej uvádzal, že uznesenie o odmietnutí žaloby na obnovu konania nemožno považovať za procesné rozhodnutie. Tým, že správny súd odmietol správnu žalobu na obnovu konania, porušil § 147 ods. 1 písm. a/ SSP, podľa ktorého správny súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Podľa § 55 ods. 2 SSP podanie vo veci samej je najmä žaloba, teda aj žaloba na obnovu konania. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

7. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 13. augusta 2024 stotožniac sa pritom so závermi plynúcimi z napadnutého uznesenia správneho súdu. Rovnako mala za to, že dôvody na obnovu konania, tak ako ich upravuje SSP, neboli dané. Navrhla kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

IV.

8. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobcovi dňa 19. augusta 2024 na vedomie.

V.

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP, po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

10. Podľa § 472 SSP, žalobou na obnovu konania možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu, ak

a/ bolo rozhodnuté v neprospech účastníka konania v dôsledku trestného činu sudcu, iného účastníka konania alebo osoby zúčastnenej na konaní,

b/ Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím správneho súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným zadošťučinením,

c/ rozhodnutie správneho súdu je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre účastníkov konania záväzné.

11. Podľa § 476 SSP, v žalobe na obnovu konania sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

a/ označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje,

b/ rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda,

c/ dôvod obnovy,

d/ skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že žaloba je podaná včas,

e/ dôkazy, ktorými sa má dôvodnosť žaloby preukázať,

f/ žalobný návrh.

12. Podľa § 483 ods. 1 písm. e/ SSP, správny súd žalobu na obnovu konania uznesením odmietne, ak je zjavne nedôvodná.

13. Predmetom kasačného konania v preskúmvanej veci bolo uznesenie správneho súdu, ktorým súd žalobu na obnovu konania ako zjavne nedôvodnú odmietol.

14. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu, ako aj pripojeného súdneho spisu 29Sa/7/2022 zistil, že žalobca sa v konaní vedenom pod sp. zn. 29Sa/7/2022 správnu žalobou domáhal preskúmania zákonnosti prvostupňového správneho rozhodnutia žalovanej zo 04. októbra 2022, Číslo: XXX XXX XXXX X o zamietnutí žiadosti žalobcu o starobný dôchodok z 13. júla 2022. Krajský súd v Žiline uznesením z 02. februára 2023, č. k. 29Sa/7/2022-13 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 7 písm. a/ SSP odmietol správnu žalobu žalobcu ako neprípustnú, keď mal preukázané, že žalobca nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých využitie umožňuje osobitný právny predpis. Najvyšší správny súd následne uznesením z 31. januára 2024, sp. zn. 6Ssk/98/2023, kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol.

15. V predmetnom konaní sa žalobca prostredníctvom uplatnenej žaloby na obnovu konania domáha obnovy konania vedeného pod vyššie označenou sp. zn. 29Sa/7/2022 poukazujúc primárne na to, že splnil podmienky potrebné pre vznik nároku na starobný dôchodok.

16. Na úvod najvyšší správny súd uvádza, že žaloba na obnovu konania je svojou podstatou mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý môžu uplatniť subjekty (§ 474 SSP) len za splnenia zákonom stanovených podmienok; možno ním napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu a len z dôvodov taxatívne uvedených § 472 SSP, teda ak

- bolo rozhodnuté v neprospech účastníka konania v dôsledku trestného činu sudcu, iného účastníka konania alebo osoby zúčastnenej na konaní (§ 472 písm. a/ SSP),
- Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím správneho súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným zadošťačením (§ 472 písm. b/ SSP),
- rozhodnutie správneho súdu je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre účastníkov konania záväzné. Z uvedeného vyplýva, že s prípustnosťou žaloby na obnovu konania zákonodarca počíta len v obmedzenom rozsahu (§ 472 písm. c/ SSP).

17. V prejednávanej veci žalobca v žalobe na obnovu konania uvádzal dôvody, na základe ktorých malo byť vyhovelé jeho žiadosti o starobný dôchodok. Žalobca však v žalobe neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by dôvodnosť žaloby na obnovu konania preukazovali. Dôvody žaloby na obnovu konania sú taxatívne uvedené v § 472 SSP, pričom ide o objektívne podmienky prípustnosti žaloby. Správny súd preto postupoval správne, keď žalobu na obnovu konania odmietol ako zjavne nedôvodnú. Žalobcove námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší správny súd ako nedôvodné, keďže neboli spôsobilé zmeniť rozhodnutie správneho súdu. Žalobcom v kasačnej sťažnosti uvádzané dôvody nemali pre posúdenie prípustnosti žaloby právnu relevanciu. Existenciu zákonom presne vymedzených dôvodov plynúcich z § 472 SSP žalobca nijakým spôsobom nepreukázal; tieto z obsahu tak recentného súdneho spisu, ako aj pripojeného súdneho spisu sp. zn. 29Sa/7/2022 nevyplývajú.

18. Žalobca tiež namietal, že správny súd rozhodol bez nariadenia pojednávania a že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Správny súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej, pričom podanie vo veci samej je podľa žalobcu najmä žaloba. Najvyšší správny súd uvádza, že napadnuté uznesenie správneho súdu je procesným rozhodnutím, v rámci ktorého sa konanie končí bez meritórneho preskúmania veci. Z toho dôvodu správny súd nepochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie, vzhľadom na to, že vydal rozhodnutie výlučne procesného charakteru.

19. Záverom najvyšší správny súd (opakovane) zdôrazňuje (pozri bod 23 uznesenia najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/98/2023, že žalobca pôvodne podal správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovanej zo 04. októbra 2022, Číslo: XXX XXX XXXX, ktoré mu bolo doručené podľa jeho vyjadrenia dňa 25. októbra 2022. V predmetnom rozhodnutí bol žalobca poučený, že proti tomuto rozhodnutiu môže podať v lehote 30 dní od jeho doručenia odvolanie, pričom žalobca uvedenú možnosť využil. Odvolanie proti rozhodnutiu zo 04. októbra 2022 podal dňa 08. novembra 2022. Následne dňa 20. decembra 2022 (v čase prebiehajúceho odvolacieho konania) podal správnu žalobu a žiadal zrušiť

rozhodnutie zo 04. októbra 2022. Z vyjadrenia žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu vo veci vedenej pod sp. zn. 29Sa/7/2022 vyplynulo, že o odvolaní žalobcu z 08. novembra 2022 rozhodol generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím z 12. januára 2023 (žalobcovi doručené elektronicky 20. januára 2023). Krajský súd odmietol správnu žalobu žalobcu napadnutým uznesením z 02. februára 2023 (doručené žalobcovi 07. marca 2023). Žalobca tak aj z obsahu rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej, ale aj z napadnutého uznesenia mal vedomosť o možnosti podať správnu žalobu proti spôsobilému predmetu súdneho prieskumu (v danom prípade rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 12. januára 2023). Zároveň mal stále dostatočný časový priestor na podanie správnej žaloby (od 07. marca 2023 do 20. marca 2023).

20. S ohľadom na to, že žalobca v žalobe netvrdil existenciu žiadneho z dôvodov obnovy konania, ktoré zákon pripúšťa a správny súd sám nezistil takýto dôvod, má najvyšší správny súd za to, že správny súd postupoval správne, ak žalobu na obnovu konania ako zjavne nedôvodnú odmietol podľa § 483 ods. 1 písm. e/ SSP.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť žalobcu postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

22. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanej ho nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP analogicky podľa § 168 SSP).

23. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e** je prípustný opravný prostriedok.